Klimarådet.

Kommentering af *Klimaprogram 2026*

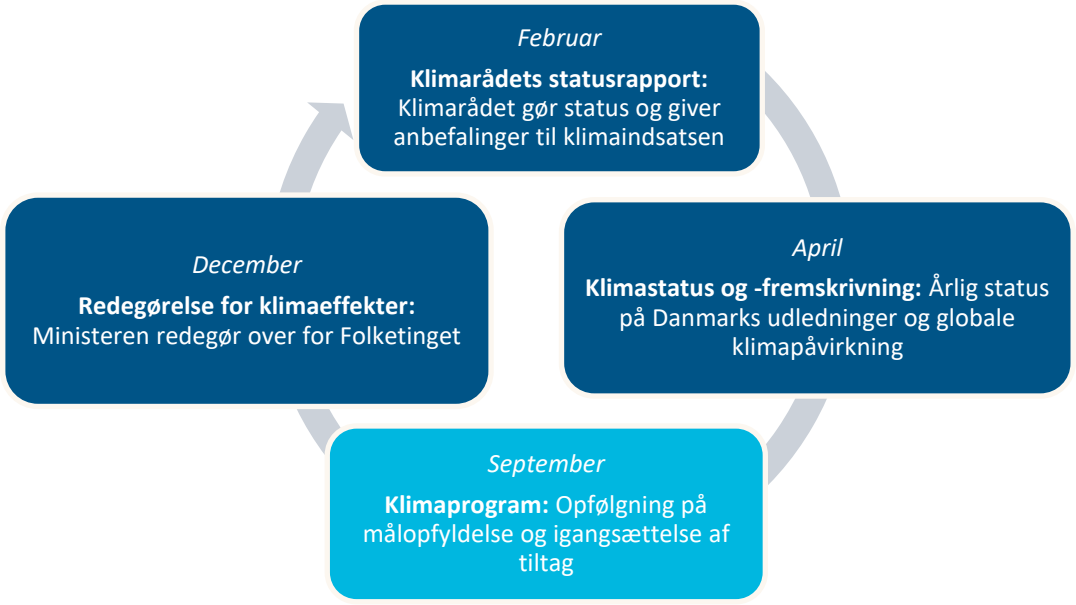
Klimarådets kommentarer til regeringens klimaprogram

Regeringen skal hvert år udarbejde et klimaprogram til Folketinget. Det er en del af klimalovens årshjul, som er skitseret i figur 1 nedenfor. Klimaprogrammet skal blandt andet indeholde en status på opfyldelsen af klimalovens mål og beskrive regeringens planlagte klimapolitiske virkemidler og effekterne heraf.

Klimarådet har med klimaloven til opgave at kommentere på det årlige program. Kommenteringen indeholder Klimarådets observationer og bemærkninger til regeringens klimapolitik. Kommenteringen er ikke rådets vurdering af, om regeringens klimaindsats anskueliggør, at klimamålene nås. Denne vurdering finder sted i Klimarådets årlige statusrapport, som udgives i februar måned.

Klimarådet slår i dette notat ned på fem udvalgte overordnede elementer i *Klimaprogram 2026*. Nedslagspunkterne er opsummeret på næste side og uddybes i de efterfølgende afsnit. Kommenteringen dækker kun en delmængde af klimaprogrammet og fokuserer særligt på de nye tiltag i programmet. Klimarådets bemærkninger fra tidligere kommentering er dertil som udgangspunkt stadig gældende.

Klimarådet bemærker overordnet, at regeringen ikke fremlægger nye politiske initiativer i sit klimaprogram. Regeringen har dog i sit udspil til finansloven for 2027 foreslået en række tiltag med klimaeffekt, fx midler til fjernvarme og elektrificering. Da disse er en del af finanslovsudspillet og ikke klimaprogrammet, kommenteres de ikke yderligere i dette notat.



Figur 1 Klimalovens årshjul

Kilde: Klimarådet.

Opsummering af Klimarådets kommentarer til *Klimaprogram 2026*

1. **Implementering frem mod 2030: Meget politik er vedtaget, men mangler fortsat at blive omsat til reduktioner.** Fremskrivningen forventer en samlet reduktion på 13,5 mio. ton CO_2e fra 2024 til 2030. Dette er en betydelig reduktion på relativt få år, og hvis den skal lykkes, kræver det, at implementeringen går efter planen. Trepartsaftalen er et af de områder, hvor implementering er svær og nødvendig at styrke. Klimarådet udgiver senere på året en analyse, der ser på mulighederne for at nå trepartens klimamål.

2. **Risiko og usikkerhed: Klimaprogrammet belyser usikkerhederne i fremskrivningen, men det bør ledsages af en konkret risikohåndtering.** Det er positivt, at regeringen for første gang har lavet en systematisk vurdering af usikkerhederne i de forventede drivhusgasreduktioner i fremskrivningen. Analysen viser, at flere store reduktioner frem mod 2030 er usikre. Med et forventet resterende reduktionsbehov på 0,2 mio. ton CO_2e for 70-procentsmålet, når målet opgøres som et treårigt gennemsnit, er der ikke plads til, at reduktionerne slår fejl. Usikkerhederne bør derfor ledsages af en konkret risikohåndtering. Klimarådet har derfor tidligere anbefalet, at regeringen konkretiserer mulige tiltag forud for de planlagte genbesøg.

3. **Klimamål og klimalov: Der bør skabes mere klarhed om kommende klimamål og vejen dertil.** Klimarådet har en række konkrete kommentarer og anbefalinger til fremtidige klimamål og klimaloven.

    a. Regeringen bør skrive sine ambitioner om mindst 85 pct. reduktion i 2035, 100 pct. reduktion i 2045 og 110 pct. reduktion i 2050 ind i klimaloven med et så bredt politisk flertal som muligt. Det vil skabe større klarhed og troværdighed omkring klimapolitikken og større sammenhæng mellem den nødvendige klimapolitik på kort og lang sigt.
    b. Det er uhensigtsmæssigt, at der aktuelt eksisterer forskellige målsætninger for 2035. Hvis det har lange udsigter at skrive et 2035-mål ind i klimaloven, anbefaler Klimarådet, at regeringen hurtigst muligt fastsætter et nyt mål på linje med regeringens ambition, og at målet gøres juridisk bindende.
    c. Klimarådet savner, at regeringen skitserer, hvordan den har tænkt sig at opfylde et 2035-mål på mindst 85 pct. Til en start kan regeringen fx fremlægge en strategi eller en analyse, som efterfølgende kan konkretiseres og vedtages politisk.
    d. Regeringen bør tage initiativ til snarlige drøftelser om et klimamål for 2040, som med fordel også kan skrives ind i klimaloven. Det vil samtidig tydeliggøre, hvordan Danmark vil bidrage til opfyldelsen af EU's 90-procentsmål i 2040.
    e. Regeringen bør udarbejde en langsigtet klimastrategi frem mod 2050.
    f. Klimalovens årshjul bør ændres, så Klimarådets statusrapport kan baseres på en nyere fremskrivning.

4. **EU's klima- og energipolitik: Klimaprogrammet redegør for EU's klima- og energipolitik, men forholder sig ikke nok til politikkens konkrete betydning.** Klimaprogrammet bør i højere grad vurdere, hvordan kommende EU-regulering kan påvirke Danmarks drivhusgasudledninger. Det skyldes, at initiativerne kan have betydning for den nationale klimaindsats. Vurderinger af EU-politikkens effekter vil underbygge forståelsen af tiltagene og bidrage til den nationale diskussion af, hvilken indsats der skal til for at nå Danmarks klimamål. Det vil desuden gavne og kvalificere den offentlige debat, hvis regeringen i højere grad forholder sig til Klimarådets anbefalinger til EU's klima- og energipolitik.

5. **Global strategi: Regeringen vil genbesøge Danmarks globale klimastrategi.** Danmark er engageret i en række vigtige indsatser internationalt, men der er også vigtige indsatsområder, som får begrænset opmærksomhed i den globale klimastrategi og -indsats. Der er generelt behov for at sætte en tydeligere retning og styrke rammerne for Danmarks globale klimaindsats. Klimarådet finder det derfor positivt, at regeringen fremhæver behovet for at se Danmarks globale klimastrategi efter i sømmene. I den forbindelse kan regeringen inddrage og konkretisere de ambitioner fra regeringsgrundlaget, som kan have betydning for Danmarks globale klimapåvirkning.

1 Implementering frem mod 2030

Meget politik er vedtaget, men mangler fortsat at blive omsat til reduktioner

Der skal ske meget på få år

For at opfylde 2030-målet skal Danmark på ganske få år omsætte en stor mængde vedtaget politik til reduktioner. Fra 2024 til 2030 forventer *Klimastatus- og fremskrivning 2026* (herefter blot *fremskrivningen*), at udledningerne reduceres fra 37,2 mio. ton CO_2e til 23,2 mio. ton CO_2e. Udledningerne skal dermed reduceres med 13,5 mio. ton CO_2e på seks år. Dette er en betydelig reduktion på relativt få år, og hvis det skal lykkes, kræver det, at implementeringen går efter planen.

Det er i transportsektoren, der skal ske mest, hvis man udelukkende ser på størrelsen af udledningerne. Udledningerne i transportsektoren skal reduceres med 5,4 mio. ton CO_2e. Ser man også på, hvor der er store udfordringer med implementeringen, er det værd at fremhæve landbrugssektoren. Her skal udledningerne (eksklusive udledninger og optag i skovene) ifølge fremskrivningen reduceres med 2,9 mio. ton CO_2e fra 2024 til 2030.

Implementering handler om hele processen fra politisk aftale til faktiske reduktioner

I klimaprogrammet beskriver regeringen, at den er langt med implementeringen af klimatiltag. Regeringen viser fx, at der allerede er implementeret tiltag med en reduktionseffekt på 12,1 mio. ton CO_2e, og at tiltag med en reduktionseffekt på 1,4 mio. ton CO_2e er under implementering. Regeringen skriver yderligere, at dette omhandler den "forvaltningsmæssige implementering". Med forvaltningsmæssig implementering forstås ifølge regeringen, at relevant lovgivning er vedtaget, en tilskudspulje er åbnet, eller en udbudskontrakt er indgået. Efter den forvaltningsmæssige implementering følger en "samfundsmæssige gennemførsel", der ifølge regeringen typisk drives af andre samfundsaktører end staten.

I Klimarådets optik handler implementering om hele processen fra politisk aftale til faktiske reduktioner. Selv om en aftale anses for at være forvaltningsmæssigt implementeret, kan der stadig være et stort behov for, at staten og myndighederne spiller en aktiv rolle, indtil reduktionerne er realiseret. Det kan fx være i forhold til monitorering og tilpasning af politik, hvis noget ikke går som forventet, eller at sikre tilstrækkelige ressourcer hos de administrative myndigheder til at understøtte realiseringen af målene.

Trepartsaftalen er svær at implementere

Regeringen anser de tiltag i trepartsaftalen, der omhandler skovrejsning og udtagning og vådlægning af kulstofrig lavbundsjord, for at være forvaltningsmæssigt implementeret. Klimarådet har dog tidligere peget på, at der er en væsentlig risiko for, at målene for vådlægning af kulstofrig lavbundsjord og skovrejsning ikke nås. Det skyldes blandt andet, at det økonomiske incitament til at indgå i udtagningsprojekter vurderes at være utilstrækkeligt. Risikoen understreges af en ny fremskrivning for lavbundsprojekter, som netop er offentliggjort af Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd. Her nedjusteres forventningen til udtagning af lavbundsjorder væsentligt frem mod 2030.[1]

Der er derfor behov for at styrke implementeringen. Det kan fx ske ved en højere afgift på kulstofrig lavbundsjord og ved at sikre tilstrækkelige ressourcer til sagsbehandling og fremdrift, som Klimarådet pegede på i sin statusrapport tidligere i år.

Klimarådet udgiver en ny analyse om trepartens samlede klimamål

Ifølge trepartsaftalen skal landbruget samlet set reducere sine udledninger med mindst 2,2 mio. ton CO_2e i 2030. Klimarådet udgiver senere på året en analyse, der ser på, hvordan man kan nå denne målsætning, givet de ovenstående implementeringsudfordringer.

Klimarådet har også udviklet en database med klimapolitiske indikatorer til overvågning af implementeringen af dansk klimapolitik.

2 Usikkerhed og risiko

Klimaprogrammet belyser usikkerhederne i fremskrivningen, men det bør ledsages af en konkret risikohåndtering

Regeringen har som noget nyt lavet en systematisk vurdering af udvalgte usikkerheder i fremskrivningen

Klimaprogrammet indeholder for første gang en analyse af usikkerheder ved de forventede ændringer i udledningerne frem mod 2030 og 2035. Regeringen har systematisk vurderet usikkerheder efter to dimensioner:

- **Graden af usikkerhed.** Usikkerheden vurderes som enten "moderat" eller "betydelig" ud fra fire parametre: økonomi og teknologi, implementering og adfærd, opgørelse af udledninger og vejrforhold samt model og beregningsværktøjer. Er bare én parameter behæftet med betydelig usikkerhed, kategoriseres hele ændringen som betydeligt usikker. Det følger omtrent samme tilgang, som anvendes i Klimarådets statusrapport.
- **Udfaldsrummet.** Udfaldsrummet vurderes som enten "tosidigt" eller "overvejende ensidigt". Ved et tosidigt udfaldsrum kan reduktioner og optag blive både højere og lavere end skønnet. Ved et overvejende ensidigt udfaldsrum kan den skønnede reduktionseffekt blive reduceret, udeblive eller blive udskudt i tid, mens mulighederne for en tilsvarende større reduktionseffekt er begrænsede.

Det er positivt, at regeringen i klimaprogrammet arbejder mere systematisk med usikkerheder i fremskrivningen. Analysen gør det mere tydeligt, hvor regeringen selv ser de største udfordringer og usikkerheder. Det kan bidrage til at målrette indsatsen for at nedbringe risikoen for ikke at nå klimamålene. Det er også positivt, at analysen skelner mellem ensidige og tosidige usikkerheder.

Reduktionerne frem mod 2030 er forbundet med usikkerhed

Fremskrivningen fra 2026 viser et resterende reduktionsbehov på 0,2 mio. ton CO_2e, når 70-procentsmålet opgøres som et treårigt gennemsnit. For det konkrete år 2030 er der dog en overopfyldelse på 0,4 mio. ton CO_2e, som fremhævet i regeringens klimaprogram. I klimaprogrammet påpeger regeringen selv, at der er mange udfordringer og risici, som skal håndteres for at komme helt i mål i 2030.

Klimarådet vurderede i *Statusrapport 2026*, at regeringens klimaindsats ikke længere anskueliggør, at 70-procentsmålet nås. Det var begrundet med, at den daværende politik sandsynligvis ikke ville reducere udledningerne tilstrækkeligt, da blandt andet CCS-udbuddet ikke leverede de forventede reduktioner, og at fremskrivningen fra 2025 undervurderede udledningerne på en række områder. Den forventede overopfyldelse var derfor lille i forhold til de risici og usikkerheder, der knytter sig til fremskrivningen. Klimarådet fremhævede derfor, at regeringens håndtering af risici og usikkerheder bliver afgørende for, om målet nås.

Klimaprogrammets usikkerhedsanalyse er et værktøj, der kan målrette regeringens risikohåndtering. Ministeriets analyser peger på, at flere store ændringer i udledningerne frem mod 2030 er behæftet med betydelig usikkerhed. Det gælder fx CCS, udledninger og optag fra eksisterende skove og vådlægning af kulstofrig jord. Klimarådet tager i sin *Statusrapport 2027* stilling til sektorernes usikkerheder og vurderer, om klimamålet er anskueliggjort. Rapporten udgives i februar 2027. Her vil Klimarådet behandle usikkerhedsvurderingerne nærmere.

Usikkerhedsanalysen kan løftes ved en grundigere argumentation

Klimarådet ser mulighed for at styrke usikkerhedsanalysen fremadrettet. Regeringen begrunder kun placeringen af de enkelte ændringer af udledninger på et overordnet niveau. Fx er det ikke tydeligt, hvorfor vådlægning af kulstofrige jorder og skovrejsning vurderes at have et tosidigt udfaldsrum, når usikkerheden i høj grad knyttes til hastigheden for udtagningerne på grund af komplekse processer og et ambitiøst mål. Klimarådet efterlyser en mere uddybende begrundelse, fx med udgangspunkt i de fire parametre, som regeringens analyse bygger på. Det vil øge gennemsigtigheden af analysen og samtidig gøre det lettere at se, hvor der er behov for konkrete indsatser for at mindske usikkerhederne.

Usikkerhederne bør ledsages af en konkret håndtering af risici frem mod 2030

Risikohåndteringen i klimaprogrammet beror i høj grad på genbesøg af politiske aftaler. Genbesøg kan være et godt redskab til at sikre, at der bliver fulgt op på implementeringen af aftalerne. Et succesfuldt og effektivt genbesøg kræver dog, at det afholdes tidsnok til at kunne nå at gennemføre ændringer, som fører til reelle reduktioner i udledningerne, og at konkrete og tilstrækkelige virkemidler er klar til at blive taget i brug, hvis det viser sig nødvendigt. Klimarådet har derfor tidligere anbefalet, at regeringen konkretiserer mulige tiltag forud for genbesøgene.

Regeringens arbejde med usikkerheder kan være et vigtigt input til genbesøgene, fordi det viser, hvor risikoen er størst og dermed muliggør en effektiv håndtering af de forskellige risici forud for og i forbindelse med genbesøgene.

3 Klimamål og klimalov

Der bør skabes mere klarhed om klimamålene og vejen dertil

Klimamål for 2035, 2045 og 2050 bør skrives ind i klimaloven med et så bredt politisk flertal som muligt

Regeringen har en ambition om et klimamål i 2035 på mindst 85 pct. reduktion i forhold til niveauet i 1990. Regeringens ambition for årene efter er 100 pct. reduktion i 2045 og 110 pct. reduktion i 2050. Regeringen skriver i klimaprogrammet, at disse mål skal skrives ind i klimaloven.

Klimarådet finder det positivt, at regeringen vil skrive målene ind i klimaloven. Regeringen bør samtidig arbejde for, at målene vedtages med et så bredt politisk flertal som muligt. Samlet set vil det skabe større klarhed og troværdighed omkring klimapolitikken og større sammenhæng mellem den nødvendige klimapolitik på kort og lang sigt. I regeringens lovprogram for 2026-2027 er der dog ikke omtalt en proces for at skrive målene ind i loven.[2]

Det er samtidig vigtigt, at der fremadrettet er tydelighed omkring typen af mål, herunder om der er tale om etårige punktmål eller treårige gennemsnit.

Regeringen bør skabe klarhed om 2035-målet

Regeringens ambition om mindst 85 pct. reduktion i 2035 er betydeligt højere end målet på 82 pct. reduktion, som den forrige regering fastsatte. Den højere ambition medfører, at reduktionsbehovet stiger med mindst 2,4 mio. ton CO_2e i 2035. Hvis man sammenligner med de forventede udledninger i 2035, svarer 2,4 mio. ton CO_2e omtrent til den samlede udledning fra personbiler, varebiler og lastbiler eller til lidt under halvdelen af udledningerne forbundet med husdyrproduktionen i landbruget. Der er altså betydelig forskel på, om målet er 82 pct. eller fx 85 pct.

Regeringen skriver i klimaprogrammet, at klimamålet på 82 pct. reduktion i 2035 er juridisk bindende, indtil der er fastsat et nyt og højere mål. Klimarådet finder det imidlertid uhensigtsmæssigt, at der eksisterer to forskellige målsætninger for 2035. Hvis det har lange udsigter at skrive et 2035-mål ind i klimaloven, anbefaler Klimarådet, at regeringen hurtigst muligt fastsætter et nyt mål på linje med regeringen ambition, og at målet gøres juridiske bindende, så det erstatter 82 procentsmålet. Det vil skabe mere klarhed for borgere, virksomheder, organisationer og beslutningstagere generelt.

Klimarådet savner en beskrivelse af, hvordan 2035-målet skal nås

For at nå en reduktion på mindst 85 pct. er der behov for nye politiske tiltag. Fremskrivningen viser, at man med den nuværende politik forventer at nå en reduktion på cirka 80 pct. i 2035. Der mangler altså 5 procentpoint for at nå de 85 pct. Det svarer til en merreduktion på 4,3 mio. ton CO_2e.

Der kan være flere forskellige veje til at opfylde 2035-målet. Klimarådet savner derfor, at regeringen skitserer, hvordan den har tænkt sig at opfylde et mål på 85 pct. Til en start kan regeringen fx fremlægge en strategi eller en analyse for,

hvordan målet kan nås. Det kan efterfølgende konkretiseres og vedtages som konkret politik. Klimarådet forventer i forbindelse med *Statusrapport 2027* at se nærmere på, hvordan 2035-målet kan opfyldes.

Regeringen skriver i klimaprogrammet, at den vil offentliggøre en klimahandlingsplan med et tiårigt perspektiv i forbindelse med fastsættelsen af et nyt 2035-mål. Klimarådet ser frem til regeringens handlingsplan og bemærker, at handlingsplanen bør suppleres af og bindes sammen med en langsigtet klimastrategi frem mod 2050.

Et mål for 2040 kan med fordel også skrives ind i klimaloven

Når der indskrives mål for 2035, 2045 og 2050, bør regeringen også tage initiativ til snarlige drøftelser om et klimamål for 2040, selv om fastsættelsen ifølge klimaloven kan vente til 2030. En tidligere klarhed om 2040-målet vil give større forudsigelighed og medføre, at Danmark de facto kommer tættere på et budgetmål for hele perioden fra 2030 til 2050, især hvis man planlægger efter og opgør punktmålene som treårige gennemsnit. Klimarådet har i analysen *Danmarks klimamål i 2035* fremhævet en række fordele ved budgetmål, fx at udledningerne i alle år tæller med i målopgørelsen.[3]

Et mål for 2040 bør ses i sammenhæng med, at der i EU snart vil blive forhandlet og vedtaget nationale reduktionsmål for medlemsstaterne for 2040. Klimarådet forventer i *Statusrapport 2027* at se nærmere på EU's klimaarkitektur frem mod 2040, hvor et udspil fra Europa-Kommissionen forventes at komme i starten af 2027. Hvis regeringen skriver et 2040-mål ind i klimaloven, vil det tydeliggøre, hvordan Danmark bidrager til opfyldelsen af EU's overordnede reduktionsmål på 90 pct. i 2040.

Regeringen bør udarbejde en langsigtet klimastrategi frem mod 2050

Som Klimarådet tidligere har anbefalet, bør regeringen udarbejde en langsigtet klimastrategi frem mod 2050. Ifølge Klimarådet skal den langsigtede strategi på den ene side tage højde for, at meget endnu er usikkert så langt fremme i tid. På den anden side er der også en række klimatiltag, som kræver handling nu, hvis de skal have tilstrækkelig effekt i 2045 og 2050. Det gælder fx skovrejsning og ændret arealanvendelse. Det kræver langsigtet og strategisk planlægning i dag, og det muliggør samtidig, at omstillingen kan ske gradvist og så forudsigeligt som muligt. Strategien kan også være med til at sikre den langsigtede planlægning af områder, der understøtter reduktionsindsatsen, fx inden for infrastruktur, forskning og innovation, uddannelse og sikring af kvalificeret arbejdskraft.

Klimarådet anbefaler, at klimalovens årshjul ændres

Når Klimarådets statusrapport udgives i februar, er den baseret på en fremskrivning, der på det tidspunkt typisk er cirka ti måneder gammel. Det fremgår også af figur 1 på side 1. Det er uhensigtsmæssigt, fordi der kan være sket meget i løbet af ti måneder, som kan gøre fremskrivningen forældet. Samtidig udkommer der kort efter Klimarådets statusrapport en ny fremskrivning, som risikerer at gøre statusrapporten mindre aktuel. Klimarådet anbefaler derfor, at fremskrivningen offentliggøres umiddelbart inden statusrapporten. Det vil betyde, at statusrapporten skal udkomme i det tidlige efterår, hvis tidspunktet for offentliggørelsen af fremskrivningen fastholdes. Alternativt kan fremskrivningen opdateres hyppigere, hvis en ændring af rækkefølgen i årshjulet er vanskelig. Klimarådets årlige vurdering vil så kunne foretages på et mere opdateret grundlag.

4 EU's klima- og energipolitik

Klimaprogrammet bør forholde sig konkret til EU's klima- og energipolitik

Klimaprogrammet indeholder en redegørelse for EU's klima- og energipolitik

Klimaprogrammet redegør for EU's klima- og energipolitik. Redegørelsen omfatter den nuværende regulering, som understøtter EU-klimamål i 2030, og redegørelsen sætter også fokus på EU's klimambitioner for 2040, herunder også en kort opsummering af en revision af EU's klimalov. Derudover kommer klimaprogrammet med nedslag fra den seneste tids lempelser og forslag om revision af centrale EU-klimapolitikker, herunder udvalgte tiltag i Europa-Kommissionens

forslag til revision af kvotesystemet (ETS1) fra juli 2026. Endelig omfatter redegørelsen politik i forhold til en række større emner med relevans for EU's omstilling som fx landbrugssektoren og energisektoren.

EU-reguleringen spiller en vigtig rolle for indfrielsen af Danmarks klimamål. Omstillingen i EU er samtidig en vigtig del af Danmarks globale klimaindsats. Det er derfor positivt, at der er fokus på EU-politikken i klimaprogrammet.

Betydningen af EU's klima- og energipolitik kan belyses bedre

Som Klimarådet også bemærkede i forbindelse med *Klimaprogram 2025*, kan klimaprogrammet være bedre til at belyse, hvad kommende EU-regulering konkret kan få af betydning for drivhusgasudledningerne i Danmark. Regeringen bør som en del af klimaprogrammet fremlægge foreløbige vurderinger og mulige udfaldsrum af lovforslagenes indvirkning på udledningerne i Danmark. Det gør sig også gældende i forhold til EU's klima- og energipolitiks betydning for Danmark generelt. Det skyldes, at de nationale tiltag på mange måder hænger sammen med EU's klimaindsats. En lempelse af EU's politikker kan have konsekvenser for Danmarks målopfyldelse i forhold til de nationale reduktionsmål. Det kan tilsvarende også være relevant i forhold til effekter af EU-regulering, der ikke har klima som sit hovedformål, fx relevante EU-udspil inden for industri- og landbrugspolitikken.

Konsekvensvurderinger og indikative skøn af effekter kan underbygge forståelsen af tiltagene og deres betydning samt styrke den nationale diskussion af, hvilken indsats der skal til for at nå Danmarks klimamål. Det gælder fx en konsekvensvurdering af den nyligt foreslåede lempelse af CO_2-reduktionskravet for nye person- og varebiler, som ministeriet ellers opgør i et andet notat vil bidrage med en øget udledning på cirka 0,1 mio. ton CO_2e i 2035 i Danmark.[4]

Regeringen bør i højere grad forholde sig til Klimarådets anbefalinger

Klimarådet satte i *Statusrapport 2026* fokus på EU's 2040-mål og kom med anbefalinger til 1) den planlagte anvendelse af internationale kreditter i EU's mål, 2) integration af EU-kreditter for permanent kulstoffjernelse i kvotesystemet, 3) international luftfart i kvotesystemet samt 4) EU's fælles landbrugspolitik.

Klimarådets anbefalinger nævnes i regeringens klimaprogram, og det er positivt. Men det ville gavne og kvalificere den offentlige debat om kommende EU-regulering, hvis regeringen i højere grad forholder sig til substansen i Klimarådets anbefalinger. Klimarådet forventer igen at sætte fokus på flere centrale elementer af EU's klima- og energipolitik i *Statusrapport 2027*.

5 Global strategi

Regeringen vil genbesøge Danmarks globale klimastrategi

Klimaprogrammet skal ifølge klimaloven indeholde en global klimastrategi, der redegør for Danmarks globale klimaindsats. Mens den territoriale klimaindsats og de territoriale klimamål har fokus på drivhusgasudledninger inden for Danmarks grænser, vedrører den globale klimaindsats Danmarks påvirkning af udledninger uden for landets grænser.

Danmark bidrager til vigtige globale indsatser, men strategien dækker ikke alle relevante områder

Danmark bidrager til en række vigtige klimaindsatser internationalt. Det fremgår fx af den globale strategi, at Danmark gennem sin klimadiplomatiske indsats i EU og FN arbejder for at styrke de globale klimaambitioner. Danmark understøtter desuden andre landes klimaindsats gennem fx myndighedssamarbejder, klimafinansiering samt udvikling og eksport af grønne teknologier.

Strategien har derimod et begrænset fokus på, hvordan Danmark kan mindske sin egen klimapåvirkning i udlandet. Det gælder fx for klimaaftrykket fra dansk forbrug, import af biomasse og international transport. Klimarådet finder det problematisk, da danske aktiviteter på disse områder er forbundet med betydelige udledninger.

Rammerne for Danmarks globale klimaindsats mangler retning og bør styrkes

Den globale klimaindsats er et vigtigt element i Danmarks samlede klimapolitiske indsats. Rammerne for indsatsen er dog uklare. Ud over at der er et begrænset fokus på væsentlige indsatsområder, mangler Danmarks globale klimastrategi og -indsats en klar retning. Der er kun i begrænset omfang formuleret konkrete eller kvantitative målsætninger. Det gør det uklart, hvad indsatsen præcist skal opnå, og hvilke parametre den skal vurderes ud fra.

Samtidig er redegørelsen for Danmarks globale klimaindsats i klimaprogrammet begrænset i omfang. Den globale afrapportering, der skal bidrage til at synliggøre Danmarks globale klimapåvirkning, er desuden blevet beskåret flere år i træk og består nu hovedsageligt af en række datavisualiseringer.[5] Klimarådets uddybende kommentarer til dette og øvrige kommentarer til den globale afrapportering fremgår i Klimarådets *Kommentering af Klimastatus og -fremskrivning 2026 og Global afrapportering 2026*.[6]

Regeringen lægger op til at se den langsigtede globale klimastrategi efter i sømmene

Klimarådet finder det positivt, at regeringen lægger op til at revidere den langsigtede globale klimastrategi *En Grøn og Bæredygtig Verden*.[7] Danmarks globale klimaindsats, som der redegøres for i klimaprogrammet, bygger på denne strategi, som blev formuleret tilbage i 2020. Det fremgår af klimaprogrammet (i pjecen *Klimahandling*), at der er behov for "…at regeringen ser strategien efter i sømmene" og opdaterer sine planer.

Regeringsgrundlaget indeholder samtidig en række ambitioner på områder, der er relevante for Danmarks globale klimapåvirkning og -indsats. Det fremgår blandt andet, at regeringen vil sætte fokus på konsekvenserne af Danmarks forbrugsbaserede klimaaftryk, fremlægge en national strategi for råstoffer og cirkulær økonomi samt fremlægge en plan med en ambition om at udfase brugen af importeret biomasse. Disse ambitioner kan med fordel indgå og konkretiseres i forbindelse med revisionen af den langsigtede globale klimastrategi.

Klimarådet har i analysen *Danmarks globale klimaindsats* givet anbefalinger til, hvordan der kan etableres en stærkere og mere sammenhængende ramme for Danmarks globale klimaindsats. Anbefalingerne vedrører fx fastsættelse af globale pejlemærker, en udvidelse af fokusområderne i den globale strategi og den globale afrapportering samt en stærkere kobling mellem den globale strategi og den globale afrapportering.[8]

Klimarådet har udgivet en række analyser med relevans for Danmarks globale klimaaftryk

I løbet af 2026 har Klimarådet arbejdet med en række analyser og vurderingsnotater, der på forskellig vis omhandler Danmarks globale klimaaftryk. I juni 2026 offentliggjorde rådet en analyse om international luftfart.[9] Derudover har rådet i efteråret 2026 offentliggjort vurderingsnotater om flyafgifter samt moms og afgifter på fødevarer.[10] Klimarådet er desuden ved at udarbejde en analyse om grønne offentlige indkøb, som forventes offentliggjort i 2027.

Referencer

[1] Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd, *Ny fremskrivning af lavbundsprojekter*, 2026
[2] Regeringen, *Lovgivning – Folketingsåret 2026/2027*, 2026.
[3] Klimarådet, *Danmarks klimamål i 2035*, 2024
[4] Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, *Samlenotat: Forelæggelse af forslag om CO2-krav til lette køretøjer,* 29. september 2026.
[5] Energistyrelsen, *Global afrapportering 2026*, 2026.
[6] Klimarådet, *Kommentering af Klimastatus og -fremskrivning 2026 og Global afrapportering*, 2026.
[7] Regeringen, *En Grøn og Bæredygtig Verden*, 2020.
[8] Klimarådet, *Danmarks globale klimaindsats*, 2023.
[9] Klimarådet, *Luftfartens klimapåvirkning,* 2026.
[10] Klimarådet, *Klimaeffekterne af differentieret moms og afgifter på fødevarer*, 2026. Klimarådet, *Passagerafgifter på flyrejser*, 2026.